

Додаток
до рішення виконавчого
комітету Менської міської ради
27 лютого 2023 року № _____

**Звіт директора Комунальної установи
«Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради
Вишняк Тетяни Сергіївни
про роботу за 2022 рік**

Комунальна установа «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради - це спеціальний заклад, який проводить соціальну роботу з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги.

Основна мета діяльності Менського міського центру соціальних служб - забезпечення надання базових соціальних послуг сім'ям/особам, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги на території Менської територіальної громади.

Інформація про центр, як надавача соціальних послуг, внесена до Реєстру надавачів соціальних послуг. Соціальні послуги надаються відповідно до Державних стандартів надання соціальних послуг. Інформація про отримувачів послуг планується до внесення в Реєстр отримувачів соціальних послуг. Центр діє згідно Законів України «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про протидію насильству», Постанови КМУ від 03 жовтня 2018 року № 800 «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю», від 01 червня 2020 року № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 01 червня 2020 року № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» та інших нормативних актів.

Статтею 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено повноваження органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту.

Кількість фахівців, які надають соціальні послуги та здійснюють оцінювання потреб у соціальних послугах відповідає рекомендованій чисельності (п.4.10 Методичних рекомендацій щодо організації та забезпечення діяльності територіальної громади у сферах соціального захисту населення та захисту прав дітей, затверджених Наказом Мінсоцполітики від 30.12.2020 № 868).

В центрі працює 8 фахівців, з них безпосередньо проживають і обслуговують населені пункти Макошинського та Стольненського старостинських округів – 2 фахівці, решта фахівців обслуговують м.Мена та решту сіл. В центрі працює психолог, який може надати підтримку всім потребуючим.

Сім'ї з дітьми, особи отримують послуги соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, консультування, соціальної профілактики, соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, соціальної адаптації, соціальної інтеграції та реінтеграції, екстреного (кризового) втручання, представництва інтересів, посередництва (медіації).

Головні завдання центру:

- 1) раннє виявлення, облік та здійснення соціальної роботи з різними категоріями сімей/осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах;
- 2) забезпечення підготовки до самостійного життя, соціальної адаптації, соціальний супровід дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб із числа сиріт та дітей позбавленого батьківського піклування, соціальний супровід осіб з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування при придбанні житла за кошти державної субвенції;
- 3) здійснення соціальної роботи, спрямованої на запобігання відмовам від новонароджених дітей, соціальна підтримка вагітних жінок та жінок з новонародженими дітьми;
- 4) сприяння розвитку та функціонуванню сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- 5) пошук, підготовка кандидатів у прийомні батьки, патронатні вихователі, опікуни, направлення їх на навчання;
- 6) запровадження в громаді послуги патронату;
- 7) профілактика ВІЛ серед дітей, молоді груп ризику та уразливих до ВІЛ;
- 8) соціальна підтримка дітей з інвалідністю;
- 9) підтримка та розвиток волонтерського руху, залучення громади до соціальної роботи із сім'ями/особами;
- 10) надання соціальних послуг учасникам АТО та членам їх сімей, внутрішньо переміщеним особам;
- 11) надання соціальних послуг сім'ям, діти з яких навчаються в інтернатних закладах за заявою батьків, з метою повернення дітей до біологічних сімей, контроль за станом забезпечення потреб в умовах карантину;
- 12) презентація, поширення інформації та направлення клієнтів до обласних закладів соціального спрямування, сприяння в вирішенні їх проблем;
- 13) профілактика девіантної поведінки підлітків, соціально небезпечних хвороб, популяризація здорового способу життя;
- 14) профілактика насильства, жорстокого поводження, соціальна робота з кривдниками;
- 15) соціальна робота з сім'ями, які мають конфлікт з законом (умовно засуджені діти, молодь, особи, які звільнилися з місць позбавлення волі).

Основні заходи центру реалізуються згідно з Програмою «Діти Менщини».

Отримувачами послуг центру є сім'ї, в яких є ризик соціального сирітства, особи та діти, постраждалі від насильства та жорстокого поводження, одинокі матері, в т.ч. неповнолітні, сім'ї, де один чи кілька членів мають інвалідність, прийомні сім'ї та дитячий будинок сімейного типу, особи з числа дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування, постраждалі від збройних конфліктів та тимчасової окупації, в т.ч. внутрішньо переміщені сім'ї, сім'ї, члени яких перебувають/перебували у конфлікті з законом, сім'ї, яких торкнулася проблема ВІЛ, сім'ї, де є алко/наркозалежні члени родини, сім'ї опікунів/піклувальників, сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини, та інші вразливі категорії.

За 2022 рік надано соціальні послуги 4742 сім'ям, в яких виховується 6476 дітей, з них 1409 сімей - внутрішньо переміщених осіб. З початку повномасштабної війни комунальна установа «Менський міський центр соціальних служб» була уповноважена забезпечувати розподіл гуманітарної/благодійної допомоги, що надходила до Менської міської територіальної громади або безпосередньо до комунальної установи. Тому ця робота стала важливим напрямом діяльності центру. Центр співпрацює з громадськими, благодійними організаціями, фондами, Чернігівським представництвом Червоного Хреста в Україні щодо надання допомоги вразливим категоріям населення. Завдяки співпраці з Благодійним фондом «Іскра добра», ГО «Іскра добра» територіальна громада отримала 5100 продуктових наборів для внутрішньо-переміщених осіб, багатодітних, малозабезпечених сімей, осіб з інвалідністю, пенсіонерів та інших категорій. Установа на постійній основі співпрацює з Товариством Червоного Хреста України, завдяки чому вже неодноразово було отримано продуктові та гігієнічні набори, ковдри, постіль, рушники, матраци, посуд та інше для внутрішньо-переміщених осіб, які на тривалий термін залишилися проживати у громаді. Слід зазначити, що завдяки співпраці з Агентством ООН у справах біженців в Україні та ГО «КримSOS» комунальна установа отримала благодійну допомогу для постраждалого населення. Допомога також була отримана від волонтерів, які постійно забезпечували установу всім необхідним для забезпечення потреб, в першу чергу, внутрішньо-переміщених осіб та інших категорій, які потребували такої допомоги. Завдяки БФ «Відродження» реалізовано грантовий проєкт «Гуманітарна солідарність» по наданню допомоги предметами побуту та гігієни внутрішньо переміщеним особам, особам з інвалідністю та сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, реалізовано проєкт «Моніторинг потреб та підтримка в умовах війни», за підтримки Дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ, за якого отримано 9 планшетів для соціальних фахівців комунальної установи.

КУ «ММЦСС» запровадила співпрацю з міжнародними правозахисними організаціями, завдяки чому спільно реалізуються проєкти по наданню правової, психологічної, соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам. А саме, такими як Агентство ООН у справах біженців в Україні (ГО «КримSOS»), Данська рада у справах біженців, БФ «Право на захист»,

Норвезька рада у справах біженців в Україні, БФ «Центр соціального розвитку «Міст». Саме завдяки реалізації проєктів, було надано безліч юридичних консультацій постраждалому населенню, які проживають на території Менської міської територіальної громади, проведено спільні психологічні тренінги, заняття психологічного характеру для внутрішньо переміщених осіб, а також в індивідуальному порядку вищезазначеними фондами, організаціями була надана гуманітарна допомога постраждалому населенню.

Для всіх бажаючих готується до запровадження курс «Самодопомога+», який був розроблений Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) як груповий курс управління стресом, який підходить для всіх випадків, коли є групи населення, що постраждали від вкрай несприятливих умов.

Відвідування сімей та соціальна робота здійснюється у взаємодії з іншими суб'єктами соціальної роботи: службою у справах дітей, ювенальною превенцією, старостами. Всі сім'ї, діти з яких перебувають на обліку служби як діти, які опинилися у складних життєвих обставинах, 100% охоплені соціальними послугами та перебувають на обліку центру.

Соціальна робота обліковується згідно наказу Мінсоцполітики від 13.07.2008 № 1005 «Про затвердження форм обліку з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах» та ведеться згідно технології ведення випадку.

На час дії воєнного стану послуги можуть надаватися згідно акту надання послуг екстрено/кризово. За 2022 рік центром отримано 29 повідомлень про складні життєві обставини, на обліку центру перебувало 133 такі сім'ї, в них виховується 309 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

40 сімей охоплено соціальним супроводом. При наданні соціальних послуг складено 50 актів візиту, 41 оцінка потреб сім'ї/дитини, 12 актів надання соціальних послуг екстрено/кризово. Центр також вибірково перевіряє цільове використання коштів державної соціальної допомоги при народженні дитини та надає пропозиції про припинення її виплати у випадку нецільового використання. Припинено виплату 2 сім'ям, діти вилучені до центру соціально-психологічної реабілітації.

Результатом надання соціальних послуг є подолання або мінімізація складних життєвих обставин. Надаються соціальні послуги, спрямовані на попередження інституалізації – вилучення дітей з біологічної сім'ї, потрапляння до інтернатних закладів. 26 сімей, 27 дітей з яких перебувають в інтернатних закладах за заявою батьків, охоплені послугами центру в період карантину при поверненні в біологічні сім'ї. З них повернулися в біологічну сім'ю 4 дітей. Випадків відмови від новонародженої дитини не було.

У випадку вчинення насильства в сім'ї або жорстокого поводження з дитиною центр із залученням інших суб'єктів соціальної роботи надає послугу екстреного/кризового втручання. З кривдником та жертвою насильства проводиться відповідна соціальна робота.

Фахівцями, які вели випадки, готуються інформації про сім'ї, де не виконуються батьківські обов'язки, для розгляду на Комісії з захисту прав дітей, центр в обов'язковому порядку подає матеріали для підготовки позовів про позбавлення батьківських прав, надає соціальні послуги батькам, які виявили намір поновитися у батьківських правах. Фахівці представляють інтереси установи в судових органах в якості третіх сторін, які не заявляються самостійних вимог у справах про позбавлення батьківських прав.

Спеціалісти центру здійснюють первинний відбір, підготовку кандидатів у прийомні батьки, направлення на навчання, проходження перекваліфікації кожні 2 роки. Щороку готується інформація про ефективність функціонування прийомних сімей та ДБСТ (на кожную дитину).

Обов'язковою умовою функціонування прийомних сімей є соціальний супровід сімей на весь період функціонування (до 18 років і надалі, якщо дитина навчається) з метою сприяння в соціальній адаптації, подолання почуття втрати, підготовки до самостійного життя та виходу з прийомної сім'ї. Ведеться особова справа соціального супроводу.

За 2022 р. послугу соціального супроводу отримувало 14 прийомних сімей, в них виховувалося 20 дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування та дитячий будинок сімейного типу, в якому проживало 8 дітей.

12 прийомних батьків направлені та пройшли навчання з метою підвищення кваліфікації прийомних батьків у ЧОЦСС. З урахуванням готовності сім'ї до влаштування дитини, ефективності функціонування сім'ї, позитивного впливу на дітей, Центром надається висновок про доцільність довлаштування нових дітей у сім'ю.

Для мінімізації складних життєвих обставин сім'ї важливо відчувати підтримку з боку громади. Спільно з Парафією Греко-Католицької церкви продовжується реалізація проекту по наданню благодійної допомоги на харчування дітям у складних життєвих обставинах. За 2022 рік допомогою охоплено 14 дітей на суму 7 523,33 грн. Залишок коштів на 2023 рік становить близько 19 тис. грн. Дані кошти перераховуються безпосередньо на заклади освіти для забезпечення безкоштовного харчування дітей.

З нагоди Міжнародного дня людей з інвалідністю надано продуктові та гігієнічні набори дітям з інвалідністю від Товариства Червоного Хреста України.

Проведена Новорічна акція, під час якої отримали солодкі подарунки 200 дітей з інвалідністю, дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Громадська організація «Добрі ініціативи Менщини» надала подарунки для дітей внутрішньо переміщених осіб.

В рамках діяльності «Пункту обміну речей, які були у вжитку», яким користуються сім'ї, які потребують допомоги, надано допомогу речами та одягом більше 300 сімей.

До Дня захисту дітей проведено святковий захід для різних категорій дітей, отримувачів послуг центру.

За 2022 рік в установі було облаштовано та здійснено ремонт кімнати санвузла власними силами, а також за рахунок коштів місцевого бюджету було здійснено ремонт кімнати у підвальному приміщенні для облаштування пункту обміну речей.

Проблемні питання КУ «Менський міський центр соціальних служб» Менської міської ради

1. В установі надаються соціальні послуги, в т.ч.групові, для дітей з інвалідністю та інші різноманітні заходи для дітей, а тому є необхідність у облаштуванні санвузла та ремонту пандуса.
2. В 2020 - 2022 р. центром розроблявся проєкт «Соціальне таксі», але через відсутність фінансування не був запроваджений.

Директор КУ «Менський міський центр соціальних служб»

Тетяна ВИШНЯК